

Sonbaharda armut zararlılarını hafife almayın

Автор(и): Кирил Кръстев, агроном

Дата: 25.09.2022 Брой: 9/2022

Kışlık armut çeşitlerinin hasat olgunluğu Eylül - Ekim aylarında gerçekleşir, bu nedenle bu çeşitlerin çoğu henüz hasat edilmemiştir – Commission Beurré, Abbé Fétel, Beurré Bosc, Beurré d'Hardenpont, Passé Crassane ve diğerleri. Ağaçların yaprakları aktif bir şekilde fotosentez yaparak, meyve beslenmesi, meyve tomurcuklarının farklılaşması ve yedek besin maddelerinin depolanması için asimilatlar sağlamaktadır. Hastalık tehlikesi geçmiş olsa da, ay sonuna kadar armut bahçelerine birkaç zararlı saldırır – **armut dantel böceği**, **armut yaprak piresi**, **armut kurdu**. Bitki Koruma Ürünleri (BKÜ) ile yapılan uygulamalar, pestisitlerin hasat öncesi bekleme sürelerine ve hasat zamanına uygun olmalıdır.

Armut Dantel Böceği

Ülke genelinde yaygın olarak bulunan bir zararlıdır. Armut, elma, kiraz, vişne, erik, üvez, gül ve diğer meyve türlerinin yanı sıra bazı süs ağaç ve çalı türlerine de saldırır. Bitki koruma uygulamalarının yapılmadığı meyve bahçelerinde son derece tehlikeli bir zararlıdır. Armut dantel böceği yılda iki nesil verir ve sıcak bir sonbaharda kısmen üçüncü bir nesil de geliştirir. Kışı ergin böcek olarak dökülmüş yapraklar altında ve çatlamış kabuklarda geçirir.

Ağustos başında, ikinci neslin erginleri ortaya çıkar. Sıcak bir sonbaharda, Eylül sonu – Ekim ortasına kadar üçüncü bir nesil de gelişir.

Böcekler hücre özsuyu ile birlikte klorofil taneciklerini emdiğinden, yaprakların üst yüzeyi mozaik bir görünüm kazanır. Başlangıçta lekeler azdır, ancak zamanla artar ve yoğun bir bulaşma durumunda kısmen veya tamamen sararır ve erken dökülebilir. Güneşe maruz kalırsa, bu süreç önemli ölçüde hızlanır ve zarar gören bölgeler bronz bir renk alır.

Zararının şiddetli istilası altında, yapraklar normal fotosentez yapamaz, tamamen sararır ve erken dökülür, meyveler küçük kalır ve ağaçlar zayıf düşerek bir sonraki yıl için daha az meyve tomurcuğu oluşturur.

Genç ağaçlar ve fidanlık materyali ile düzenli bitki koruma uygulamalarının yapılmadığı yeni kurulmuş bahçeler özellikle hassastır.

Çiftleşmeden sonra dişiler yumurtalarını yaprakların alt yüzeyine, onları parankima dokusuna eğik olarak yerleştirerek ve havada sertleşen yapışkan bir sıvı ile yapıştırarak bırakır. Ortalama yumurta verimi 170'dir. Larvalar 20-25 gün sonra çıkar ve aynı şekilde yaprakların alt yüzeyinde beslenir.

Mücadele

Bu zararlı, meyve bahçelerindeki diğer zararlılarla mücadelede kullanılan insektisitlerden etkilenir ve genellikle ayrı bir mücadele önlemi gerekmez. Kimyasal mücadele için tüm piretroit insektisitler uygundur – Deca EC (30-50 ml/da), Efzimetrin 10 EC (30 ml/da), Sumi Alpha 5 EC (%0.02) ve diğerleri; ve çoğu biyoinsektisit – Abanto (75 ml/da) ve diğer piretrin içerikli ürünler, Neem Azal T/C (300 ml/da) ve diğer azadirachtin içerikli ürünler, Sineis 480 SC (30-35 ml/da), Naturalis (100-200 ml/da). **Ekonomik zarar eşiği, meyve büyüme döneminde yaprak başına 3 larva'dır.**

Armut Yaprak Piresi

Armut yaprak piresi, ülke genelinde yüksek popülasyon yoğunluğunda yaygındır. Sadece armuda zarar verir. Uzun ve uzamış sürgün büyümesine sahip çeşitler daha şiddetli şekilde saldırıya uğrar. Yılda 4-5 nesil verir. Kışı

ergin böcek olarak gövde ve ana dalların kabuğu altında, gövde çatlak ve yarıklarında, dökülmüş yapraklar ve diğer korunaklı yerlerde, çok sayıda meyve ve diğer ağaç türleri üzerinde geçirir. Dördüncü neslin erginleri Ağustos'un ikinci yarısında, beşincisi ise Eylül'ün üçüncü on günlük döneminde ortaya çıkmaya başlar. Erginler bir aydan fazla yaşar.

Armut yaprak piresi, iletim dokusunun tıkanıdığı ve dalların kısımlarının üzerlerindeki yapraklarla birlikte kuruyup öldüğü mikoplazma hastalığı Armut Gerilemesi'ni (Pear decline) taşır. Zarar gören alanlar giderek artar: önce sadece küçük dallar kurur, daha sonra büyük dallar ve nihayet tüm ağaçlar ölebilir. Bu, ülkemizdeki tüm armut bahçelerinin kitlesel olarak kurumasının nedenlerinden biridir. Ateş yanıklığından farklı olarak, kuruyan dal uçları kanca gibi bükülmez.

Mayıs-Ekim döneminde, yaprak pireleri yumurtalarını tek tek veya zincir şeklinde, yaprak damarları yakınına bırakır. Bir yaprak piresi 200'den fazla yumurta bırakır. Yumurta evresi 4 ila 13 gün, larva evresi ise 14 ila 38 gün sürer.

Ana zarar, tomurcuk, yaprak ve meyvelerden özsu emen larvalar ve nimfler tarafından verilir. Sürgün ve dalların uç kısımlarında yoğun koloniler oluştururlar ve üzerinde isli küf mantarlarının geliştiği bol miktarda tatlımsı madde (balımsı madde) salgırlar. Yapraklar sararır ve aşağı doğru kıvrılır. Saldırıya uğrayan kısımlarda koyu lekeler oluşur ve fizyolojik özellikleri değişir – terleme 3-4 kat, su kaybı 6-7 kat ve solunum yoğunluğu yaklaşık 2 kat artar. Bazı biyokimyasal göstergeler de değişir – serbest şekerler %33.1 azalır; fosfor – %47.2 azalır, buna karşılık azot içeriği %30.4 artar. Bu, saldırıya uğrayan ağaçların erken yaşlanmasına ve zayıf düşmesine yol açar.

Ekim'in ikinci yarısı ve Kasım'ın ilk yarısında, yaprak pireleri kışlama alanlarına doğru hareket eder.

Mücadele

Ürünlerin yaprak pirelerinin vücutlarına erişimini engellediği için, balımsı madde ile yoğun şekilde kaplanmış büyük kolonilerin oluşmasına izin verilmemelidir. Aşağıdaki ürünlerden birini kullanabilirsiniz: Bermektin (40-120 ml/da) veya başka bir abamektin içerikli ürün, Voliam Targo 063 SC (75 ml/da), Imidan 50 WG (150 g/da), Delegate 250 WG (30 g/da), Deca EC (50 ml/da) veya başka bir deltametrin içerikli ürün, Movento 100 SC (%0.12-0.15), Naturalis (100-200 ml/da), Sineis 480 SC (30-44 ml/da), Flipper (1-2 l/da). Direnç oluşumunu önlemek için kullanılan ürünler dönüşümlü olarak uygulanmalıdır.

Meyve büyüme fenofazında, ekonomik zarar eşiği koloni bulunan sürgünlerin %4-6'sıdır.

Avcı böcek *Anthocoris nemoralis*, armut yaprak pirelerinin yoğunluğunu azaltmada son derece önemli bir rol oynar. Salım için önerilen doz, birer hafta arayla iki ila dört kez olmak üzere dekar başına 150-200 böcektir.

Armut Kurdu

Sınırlı ölçüde gözlemlenmiştir, ancak muhtemelen ülke genelinde yayılım göstermektedir. Sadece armuda – kültür ve yabani – zarar verir. Elma içkurdu ile kolayca karıştırılabilir.

Armut kurdu yılda bir nesil verir ve kışı olgun larva halinde toprakta, armut ağaçlarının taç izdüşümü alanında geçirir.

Yumurtalar sadece armut meyvelerine bırakılır. Ortalama yumurta verimi 60-80'dir. Genellikle bir meyvede 1-2 yumurta bulunur, ancak yüksek popülasyon yoğunluğunda önemli ölçüde daha fazla bırakılabilir. Embriyonik gelişim 10-12 gün sürer.

Elma içkurdundan farklı olarak, çıkan larvalar yumurta kabuğunu – yapıştığı noktadan – kemirerek deler ve uygun giriş yerleri aramak için dolaşmadan meyvenin içine girer. Yumurta kabuğu uzun süre yerinde kalır ve düşmez.

Giriş noktasında dışkı ve meyve çürüklüğü bulunmaz ve yara genellikle hızla iyileşir. Çoğu zaman bu, çanak yaprağı bölgesidir. Larva, tohum boşluğuna doğru düz, temiz, düzgün duvarlı bir tünel açar. Son iki larva döneminde, etli kısma geçmeden tohum boşluğunu tamamen tahrip eder. Bir larva, başka bir meyveye ge